Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui: .....
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență: .....
.....
Centrul de examen: .....
Localitatea: .....
Județul: .....

Nume şi prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura română

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Subiect preluat de pe plusedu.ro

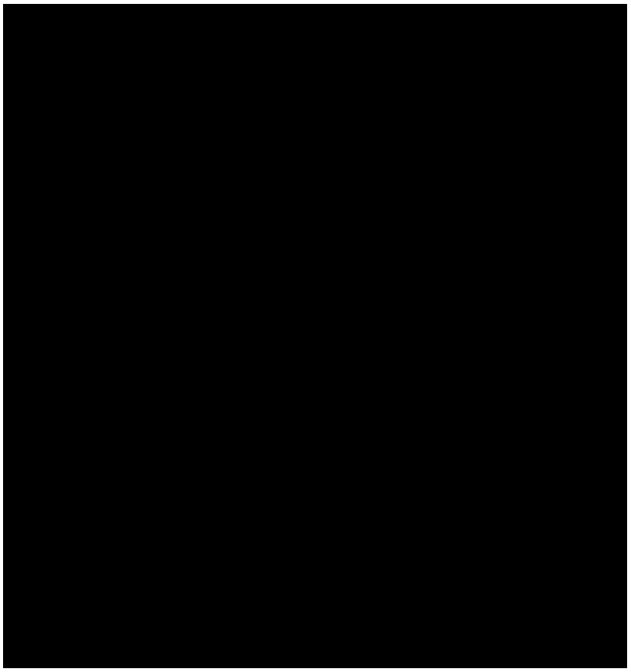

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

A fost ce-a fost... a fost odată o văduvă care avea o fată, Lia, și văduva era săracă de nu mai știa cum să-și înnoade zdrențele, iar Lia, fata ei, se făcuse harnică de creșteau flori pe unde-i călca piciorul și da muguri lemnul uscat când ea punea mâna pe el.

Diminețile, când se deștepta din somn, văduva suspina din greu, căci nopțile o visa totdeauna pe fata ei voioasă și fericită, înconjurată de bogății și gătită ca o împărătească și grea mâhnire o cuprindea când o vedea săracă și îmbrăcată în vestminte făcute din căpătate, dar peste puțin fața mamei iar se înveselea, căci Lia era și în sărăcia ei tot voioasă și fericită, parcă ar fi înconjurată de bogății și gătită cum o visase, ca o împărătească. […]

Când Lia ieșea din colibă, curtea era plină de flori răsărite pe urmele pașilor ei, care toate se clătinau plecându-se spre dânsa, dar îi ziceau întristate: „Bună ești, frumoasă ești, harnică ești, dulce ești la fire și, totuși, mult mai ai să umbli și să alergi […]”.

Așa azi, așa mâine, multe zile de-a rândul tot așa, până ce Lia a fost cuprinsă de un nespus dor de ducă.

— Am să plec, mamă, în lume, că nu mă mai rabdă pământul și mă duce dorul, zise ea. Sunt acuma mare și eu și mi se cuvine să-mi caut rost în lume.

Văduva suspină, căci atâta copil avea și ea și mult îi era dragă fata, dar mamă era, ca orișicare mamă, norocul copilului său îl visa, iar norocul în lumea largă se găsește.

— Mergi – îi zise dar –, copila mea, și nici spini, nici buruiană în calea ta să nu găsești.

Lia frământă aluat din făină neagră și-și făcu o azimă* de drum, apoi porni în cale lungă, nu cu opinci de oțel și curele de vițel, ca Făt-Frumosul din poveste, ci desculță, ca o fată săracă, și se duse zi de vară până în seară, peste văi și dealuri, cum o ducea potecuța pe care mai umblaseră și alții.

Cum se ducea așa, iată că dă peste o turmă de oi, care păștea păzită de dulăi, în vreme ce păcurarii* dormeau la umbră de mărăcini.

Liei i se făcu milă de ea, căci dulăii erau toți șchiopi de toate patru picioarele, iar oile, sărmanele, toate erau pline de scaieți*, de se făcuse pâslă bătucită lâna de pe ele.

— Oițelor, dragilor – le zise Lia – ia veniți la mama, ca să vă curețe.

Oile alergară din toate părțile și se adunară împrejurul ei ca bobocii plouați împrejurul cloștii, iar ea se puse pe muncă grea și lungă, ca să le scoată scaieții din lână, unul câte unul, încet și cu băgare de seamă, cu degetele subțiri și măiestre, ca nici pielea să nu le doară, nici firele subțiri să nu se rupă.

Mult a stat așa și le-a curățit, și iar le-a curățit, de s-au adunat vrafuri mari de scaieți și la dreapta și la stânga ei, dar nu s-a lăsat până ce nu le-a văzut pe toate curate și cu lâna moale și creață […].

— Câți scaieți ai scos, atâtea zile să ai – îi ziseră oile ușurate – și orișicât de lung ți-ar fi drumul, buruiană în cale să nu-ți găsești, mai ziseră și ele parc-ar fi știut vorba mamei.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

— Dar voi, câinilor, dragilor, de ce șchiopătați fiecare de câte toate patru picioarele? îi întrebă ea acuma pe dulăi.

— Pentru că suntem desculți ca tine, iar nu încălțați ca oile – răspunseră ei – și sunt mulți spini și mărăcini prin care avem să alergăm.

Lia iar se puse pe muncă lungă și grea, ca să le scoată spinii din tălpi, tot unul câte unul, tot încet și cu băgare de seamă, tot cu degetele subțiri și măiestre, ca nici să nu simtă când îi scoate.

— Câți spini ai scos, atâți ani să numeri în viața ta – îi ziseră câinii – și orișicât de lung ți-ar fi drumul, peste spini în cale să nu dai.

Lia plecă mai departe ușurată, căci ușurat se simte omul care le-a făcut altora vreo ușurare, și-și urmă drumul pe potecuța cea netedă și curată, de era mare mulțumire să calci cu piciorul gol pe ea.

Ioan Slavici, *Limir-împărat*

**azimă* – pâine nedospită
**păcurar* – cioban, păstor
**scaieți* – ciulini, plante cu spini

Textul 2

Dimineața, când mă trezeam, tata își apropia obrazul de obrazul meu și, cum nu se rădea decât duminica, mă înțepa cu barba, ceea ce mă făcea fericit. De alte răsfățuri n-am avut parte. Abia în București am aflat că, de ziua nașterii, părinții obișnuiesc să organizeze mici sărbători copiilor sau că, de Crăciun, de Anul Nou, de Paști, se fac daruri. N-am văzut până ce am plecat din Lisa un pom de Crăciun, cu toate că pădurile de brad cădeau peste sat. […]

În Lisa, copiii de pe Delături păzeau vacile pe Calea Secii, cei de pe ulița principală mergeau în Piscul Cornii, iar cei de peste vale se duceau pe Calea Râului cu vitele. În rest, nu ne separa nimic. […] De aceea, copilăria mea a fost fără ranchiuni, gelozii sau revolte. […]

După ce tata mi-a deslușit harta cerului și mi-a vorbit despre planete, mă jucam, în nopțile de vară, alegându-mi de pe bolta înstelată o stea care să-mi aparțină, în secret. Mă trânteam în iarbă și populam arbitrar acea stea mică, scânteietoare, cât un bob de grâu. Am ajuns, totodată, expert în calitatea ierbii pe care o preferau vitele, în recunoașterea ciupercilor veninoase sau în prevederea timpului, în funcție de forma pe care o luau norii și de înălțimea la care pluteau. N-aș jura că auzisem de inventarea radioului sau de existența luminii electrice […].

Plecam de-acasă, cu vacile, cam la răsăritul soarelui. Mama îmi pregătea traista. Operație sumară, căci duceam în traistă, totdeauna, cam aceleași alimente. Un colț de pâine, o bucată de slănină, un castravete, două ouă fierte și puțină sare, legată cu ață într-un colț al șervetului de cânepă. Restul alimentelor mi le procuram singur din pădure: ciuperci, pe care le frigeam pe jar, zmeură, afine, mure, alune. Câteodată, găseam în scorburile copacilor, după ce vâram în ele frunze umede scoase din foc, ca să împrăștie fum, și miere de viespi. Mai mâncam și niște plante dulci-acrișoare, mai înalte de obicei decât iarba, mere pădurețe și cartofi copți în cenușă fierbinte. […] Existau și mici poieni, unde puteam întârzia mai mult, iar după ce depășeam livezile, pătrunzând, practic, în zona de munte, nu mai era nicio restricție*. Acolo, puteam lăsa vacile să-și caute iarba pe malul Secii, printre brusturi. Noi plecam după afine, după mure ori după ciuperci de pădure, mulțumindu-ne să ciulim, din când în când, urechile pentru a ne asigura că se auzeau sunetele tălăngilor. Fiecare cunoștea ce sunet scoteau tălăngile de la vacile sale, după cum un violonist își poate recunoaște și pe întuneric vioara. […] Apoi, improvizam tot felul de jocuri, ca să treacă timpul. Știam că n-aveam voie să pierdem vacile, care ne fuseseră date în grijă, că trebuia să le ducem, seara, acasă, și că ne era interzis să coborâm în sat înainte de căderea serii, orice s-ar fi întâmplat. În afara acestor trei reguli de fier, de la care nu era îngăduită nicio derogare*, ne puteam permite orice, să ne zbenguim, să stăm tolăniți la soare, să jefuim de cireșe cireșii sălbatici sau să umblăm după păstrăvi în apa, perfect cristalină, din Seaca. […]

Respectarea datoriei care ne revenea în cadrul familiei era prima formă de seriozitate impusă de tradițiile din Lisa. [...] Zilele nu erau nici vesele, nici triste și, probabil, se desfășurau după un ritual ce dura, neschimbat, de secole. Tatăl meu și unchiul George trecuseră prin aceleași experiențe, poate chiar mai primitive [...].

Octavian Paler, *Deșertul pentru totdeauna*

**restricție* – limitare
**derogare* – excepție de la regulă

A.

1. Notează, din textul 2, două cuvinte din câmpul lexical al *fructelor*. **2 puncte**

_____

_____

Subiect preluat de pe plusedu.ro

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Copiii de peste vale păzeau vitele
a) în Piscul Cornii.
b) pe Calea Secii.
c) pe Calea Râului.
d) pe Delături.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Octavian Paler a învățat de la tatăl său
a) să citească harta cerului.
b) să ofere cadouri de sărbători.
c) să pornească zilnic radioul.
d) să scrie și să citească povești.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Văduva era tristă, deoarece
a) câinii erau plini de scaieți.
b) fata ei era foarte săracă.
c) nu dormea deloc noaptea.
d) răsăreau flori în urma fetei.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Văduva avea un singur copil.		
Florile se bucură de soarta fetei.		
Lia pleacă pe un drum pe care nu a mai călcat nimeni.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În copilărie, Octavian Paler primea multe daruri când era în Lisa.		
Mama îi punea băiatului în traistă doar pâine și slănină.		
Copiii aveau voie să coboare în sat după căderea serii.		

6. Transcrie, din textul 1, două figuri de stil diferite, precizând felul acestora. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că este importantă respectarea regulilor? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

9. Asociază fragmentul din *Limir-împărat* de Ioan Slavici cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin hiat ambele cuvinte din seria:
a) „ducea”, „picior”.
b) „greu”, „voioasă”.
c) „oițelor”, „tradițiile”.
d) „plouați”, „pâine”.

Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există doar cuvinte derivate în seria:
a) „bogății”, „potecuța”.
b) „dealuri”, „dormeau”.
c) „mărăcini”, „buruiană”.
d) „totdeauna”, „orișicât”.

Răspunsul corect*:* ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul secvenței subliniate în fragmentul: „și mi se cuvine <u>să-mi caut rost în lume</u>” este:
a) a-și învăța lecția pe dinafară.
b) a scăpa de cearta cuiva.
c) a certa puternic pe cineva.
d) a-și găsi un scop în viață.

Răspunsul corect: ☐ .

Subiect preluat de pe plusedu.ro

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt omonime cuvintele subliniate în secvențele din seria:
a) „când se deștepta din somn, văduva suspina”; Din iaz, a pescuit un somn.
b) „legată cu ață într-un colț al șervetului”; Am găsit cartea într-un colț al podului.
c) „norocul în lumea largă se găsește”; Unii cred că pisica neagră aduce ghinionul.
d) „Oile alergară din toate părțile și se adunară”; La semnal, toți fugiră spre ieșire.

Răspunsul corect: [ ] .

5. Selectează, din secvențele următoare, trei substantive comune aflate în cazuri diferite, precizând cazul în care se află fiecare: „Văduva suspină, căci atâta copil avea și ea și mult îi era dragă fata, [...] norocul copilului său îl visa [...].
— Mergi – îi zise dar –, copila mea, și nici spini, nici buruiană în calea ta să nu găsești.”. **6 puncte**

Substantivul comun selectat	Cazul substantivului selectat

6. Alcătuiește un enunț, în care verbul „a face” să fie la modul imperativ, forma negativă, numărul singular (1) și un enunț asertiv, în care pronumele personal „ea” să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din secvența: „Fiecare cunoștea ce sunet scoteau tălăngile de la vacile sale, după cum un violonist își poate recunoaște și pe întuneric vioara.”, precizând felul acestora. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

8. Completează enunțurile următoare cu formele corecte, reprezentând mesajul unei mame, adresat fiicelor ei. **6 puncte**

— Nu uitați, _____ (*drag*) mele fete, să aveți _____ (adjectiv pronominal demonstrativ de identitate) respect ca până acum și să nu uitați de părinții _____ (*vostru*, adjectiv pronominal posesiv) _____ _____ (*care*, genitiv) sfaturi v-au îndrumat!

Mi-_____ (*a dori*, condițional-optativ, prezent, persoana I, singular) să vă împliniți visurile.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Lia, personajul din textul lui Ioan Slavici.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:
- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, origine, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, valorificând textul dat;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Subiect preluat de pe plusedu.ro